

ГОДИШЊИ ЕНЕРГЕТСКИ БИЛАНС НАФТЕ, ДЕРИВАТА НАФТЕ И ПРИРОДНОГ ГАСА

ПРАВНИ ОСНОВ

Истраживање се спроводи на основу Закона о званичној статистици („Сл. гласник РС“, бр. 104/2009), и Одлуке о Програму званичне статистике у периоду од 2016. до 2020. године („Сл. гласник РС“, бр.55/15).

МЕТОДОЛОШКЕ ОСНОВЕ

Циљ статистичког истраживања

Израда годишњег енергетског биланса нафте, деривата нафте и природног гаса.

Садржај статистичког истраживања

Упитником ЕН-4.10.1а прикупљају се подаци о: производњи нафте и деривата нафте, залихама на почетку године, набавци од других у земљи, увозу, извозу, потрошњи за производњу деривата, сопственој потрошњи, губицима, залихама на крају године; продаји нафте и деривата нафте у земљи трговини и крајњим потрошачима – по врстама потрошача.

Упитником ЕН-4.10.1б прикупљају се подаци о: услужној преради за трећа лица, залихама на почетку године, ускладиштењу, залихама на крају године и отпреми трећим лицима.

Упитником ЕН-4.10.а прикупљају се подаци о: производњи деривата нафте у петрохемијској индустрији, залихама на почетку године, набавци од других у земљи, увозу, извозу, уреошку за производњу деривата и осталих производа петрохемије, сопственој потрошњи, губицима, залихама на крају године; продаји деривата нафте у земљи по врсти потрошача.

Упитником ЕН-4.10.4а и ЕН-4.10.4б прикупљају се подаци о: произведеној количини мазива и осталих деривата нафте, залихама на почетку и на крају године базних уља, адитива, мазива и осталих деривата нафте, увозу, набавци од других у земљи, употребљеној количини за даљу прераду, губицима, извозу, укупној продаји и предаји без надокнаде у земљи.

Упитником ЕН-4.11 прикупљају се подаци о: залихама нафте и деривата нафте на почетку године, набавци од других у земљи, увозу, продаји у земљи, извозу, сопственој потрошњи, губицима и залихама на крају године; продаји нафте и деривата нафте у земљи трговини и крајњим потрошачима по врстама потрошача.

Упитником ЕН-4.15Е прикупљају се подаци о утрошку енергије и горива у индустрији за енергетске и остале сврхе, и залихама енергије и горива на крају године.

Извештајне јединице и статистичке јединице (обухваћ)

Извештајне јединице за биланс нафте, деривата нафте и природног гаса су јавна предузећа, привредна друштва и предузетници. Јединице посматрања су предузећа која се баве вађењем, производњом, транспортом, дистрибуцијом и прометом нафте, деривата нафте и природног гаса.

Метод, време и извори за прикупљање података

Подаци се прикупљају у годишњој периодици, применом извештајног метода.

Извори прикупљања података су:

1. Годишњи упитници

- Годишњи енергетски биланс производње и потрошње природног гаса, нафте и деривата – упитник за извештајне јединице из области вађења природног гаса, сирове нафте и производње деривата нафте (ЕН-4.10.1а),
- Годишњи енергетски биланс производње и потрошње природног гаса, нафте и деривата – упитник за извештајне јединице из области вађења природног гаса, сирове нафте и производње деривата нафте за услужну делатност (ЕН-4.10.1б),
- Годишњи енергетски биланс производње и потрошње нафте и деривата – упитник за извештајне јединице из области хемије (ЕН-4.10.а),
- Годишњи енергетски биланс производње и потрошње деривата нафте за извештајне јединице из области производње мазива (ЕН-4.10.4а, ЕН-4.10.4б),

- Годишњи енергетски биланс производње и потрошње природног гаса, нафте и деривата – упитник за извештајне јединице које се баве трговином природним гасом, нафтом и дериватима нафте (ЕН-4.11),
 - Годишњи енергетски биланс за извештајне јединице из области индустрије – утрошак енергената у индустрији (ЕН-4.15Е).
2. Редовна статистичка истраживања Групе за статистику грађевинарства, Одељења за статистику спољне трговине (Подаци Управе Царине Републике Србије) и саобраћаја. (Упитници су доступни на сајту Републичког завода за статистику www.stat.gov.rs)

Обавеза заштите индивидуалних података

Обавеза заштите индивидуалних података темељи се на члану 3. одредбе за заштиту давалаца података, члановима 44, 45, 46, 47, 48. и 49. одредбе о поверљивости Закона о званичној статистици („Сл. гласник РС“, бр. 104/2009).

Списак и дефиниције основних обележја – индикатора

Примарна производња је облик енергије који није био подвргнут процесу конверзије или трансформације (угаљ, нафта, природни гас, биомаса, хидроелектрична енергија, геотермална енергија, енергија ветра и соларна енергија).

Увоз и извоз обухватају количине које су прешле преко националне границе.

Салдо залиха представља разлику између залиха у првом дану у години (почетне залихе) и залиха у последњем дану у години (крајње залихе).

Међународна складишта обухватају количине испоручене за потребе међународне бродске пловидбе.

Статистичка разлика је категорија која укључује збир необјашњених статистичких разлика између производње и потрошње за поједине енергенте.

Укупно расположива енергија израчунава се на следећи начин:

Производња примарне енергије

+ Увоз

– Извоз

+ Салдо залиха

– Међународна складишта

– Статистичка разлика.

Утрошак за производњу енергије јесте утрошак горива као сировине за производњу енергије у термоелектранама, ТЕ-ТО, енерганама, топланама, рафинеријама, високим пећима и преради угља.

Производња енергије трансформацијом обухвата производњу трансформисаних облика енергије (термоелектрична енергија, топлотна енергија, деривати нафте, високопећни гас и конверторски гас, дрвени пелети и брикети и дрвени угаљ).

Размена обухвата размену међуфазних производа (фракције, дестилати), готових производа (хидроелектрична енергија) и производа који се поново прерађују (примарни бензин, мазут, мазива).

Размењени производи – производи рафинерије који су прекласификовани као рафинисана основна сировина за наредне процесе производње у рафинерији и не испоручују се финалној потрошњи.

Интерна размена производа – прекласификација производа због промена у квалитету и спецификацији.

Враћено из петрохемије – производи или полупроизводи враћени рафинерији из процеса петрохемијске индустрије.

Сопствена потрошња у енергетском сектору обухвата енергију утрошену за рад у енергетском сектору.

Губици обухватају губитке настале:

- за електричну енергију: при преносу и дистрибуцији;
- за топлотну енергију: при преносу и дистрибуцији;
- за чврста горива: при транспорту;
- за течна горива: при транспорту и дистрибуцији;
- за природни гас: при транспорту и дистрибуцији;
- за геотермалну енергију: у дистрибутивном систему, и
- за дрвна горива: при транспорту.

Енергија расположива за финалну потрошњу представља енергију намењену крајњим потрошачима.

Финална потрошња обухвата потрошњу енергије расположиве за финалну потрошњу у енергетске и неенергетске сврхе.

Финална потрошња за неенергетске сврхе обухвата финалну потрошњу расположиве енергије као сировине у технолошком процесу за производњу неенергетских производа, при чему се од укупног утрошка посебно приказује утрошак у хемијској индустрији.

Финална потрошња за енергетске сврхе обухвата финалну потрошњу расположиве енергије за енергетске сврхе у:

индустрији,

грађевинарству,

саобраћају,

домаћинствима (сва домаћинства, укључујући и „домаћинства са запосленим лицима“),

пољопривреди и код

осталих појрошача (сви остали потрошачи, нпр. школство, здравство, администрација, итд.).

Специфичности енергетског биланса нафте:

Представља збир енергетских биланса свих примарних и секундарних нафтних производа.

Целокупна производња сирове нафте обухвата производњу унутар националних граница и off-shore компаније.

Салдом залиха нису обухваћене залихе код малопродајних предузећа, домаћинстава, школства, здравства, администрације.

У делу Енергетског биланса *Производња енергије трансформацијом*, позицијом Остали/Other обухваћена је производња мазива ван рафинерија.

Финална појрошња укључује процену произвођача и већих трговаца дериватима нафте и природним гасом.

У оквиру *Финалне појрошње* саобраћаја није обухваћена потрошња горива за возила ван јавних путева, већ је та потрошња приказана у оквиру делатности где се гориво троши.

Утрошак горива у авио-превозу не обухвата гориво које авиони танкују ван националних граница.

Потрошња горива за рибарске бродове приказује се у оквиру пољопривреде.

Ниво репрезентативности података

(Шеријоријални и Класификација гелайности КД(2010))

Подаци су репрезентативни за територију Републике Србије. Републички завод за статистику од 1999. године не располаже подацима за АП Косово и Метохија, тако да они нису садржани у обухвату података за Републику Србију (укупно).

Усаглашеност са међународним препорукама, стандардима и праксом

Годишњи енергетски биланс нафте, деривате нафте и природног гаса је у потпуној сагласности са препорукама Евростата и Међународне агенције за енергију.

ОПИС ОРГАНИЗАЦИЈЕ ИСТРАЖИВАЊА

Органи за спровођење истраживања (*огговорни произвођач званичне сјаиисјике*)

- Републички завод за статистику: Група за енергетику у Београду, Одељење за статистичке послове у Сектору за статистику АП Војводине и подручна одељења у Суботици, Зрењанину, Новом Саду, Сремској Митровици, Панчеву, Смедереву, Шапцу, Ваљево, Краљеву, Крагујевцу, Зајечару, Нишу, Лесковцу и Ужицу.
- Градска управа града Београда, Секретаријат за управу, Сектор статистике

Обавезност давања података

Обавеза давања података темељи се на члану 26, а казнене одредбе за одбијање давања података или давање непотпуних и нетачних података на члану 52. Закона о званичној статистици („Сл. гласник РС“, бр. 104/2009).

Роковник основних фаза спровођења истраживања (укључујући и публикавање и одашака)

- Рок да извештајна јединица достави попуњен упитник надлежном статистичком органу је 15.03.
- Рок да Републички завод за статистику објави податке је за претходну годину дефинисан је Уредбом о утврђивању Плана званичне статистике.

ИНСТРУМЕНТИ ИСТРАЖИВАЊА

Списак номенклатура и класификација које се користе у истраживању (са обавештењем где се могу пронаћи)

- Класификација делатности КД(2010) прописана Уредбом Владе Републике Србије од 29.јула 2010 године („Службени гласник РС“, бр.54/10) на основу Закона о класификацији делатности („Службени гласник РС“, бр.104/09). Доступно и на сајту Републичког завода за статистику www.stat.gov.rs)
- Commission Regulation (EU) No 431/2014 Amending Regulation (EC) No 1099/2008 (доступно у Групи за статистику енергетике Републичког завода за статистику);
- „Energy Statistics Manual“, публикација Међународне агенције за енергију (доступна је у Групи за енергетику Републичког завода за статистику)

Списак публикација у којима се објављују методологија и резултати истраживања (у шtamпманом облику и/или у оквиру интернет презентације)

Билтен „Енергетски биланси“
(Публикација је доступна на сајту Републичког завода за статистику www.stat.gov.rs)

Контакт особе – Иван Николић, локал 324
Сања Радоњић, локал 238